

Budgetskrivelse 2020

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Förändringar i omvärlden	5
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet	7
Begäran om investeringsram	9
Investeringsram.....	9

Sammanfattning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ett övergripande ansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet, samt ha uppsikt över de kommunala verksamheter som bedrivs inom kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Den stora utmaningen för kommunstyrelsen de närmaste åren kommer därför fortsatt vara att utveckla och etablera en kommunövergripande styrmodell och ett arbetssätt där stadens samlade resurser och ansträngningar gemensamt används på ett optimalt sätt för att skapa jämlika livsvillkor och en säker grundtrygghet för alla malmöbor. Kommunstyrelsen behöver hantera dessa utmaningar genom att utöka sin dialog och samverkan, såväl inom Malmö stads som med andra externa aktörer och genom att på ett tydligt och strukturerat sätt ta till vara de fördelar som den nya förvaltningsstrukturen inom staden innebär. En särskild utmaning är att hantera den bristande förståelsen för kommunal verksamhet hos nationella beslutsfattare. Utifrån detta behöver kommunstyrelsen fortsätta sitt pågående anpassningsarbete i sin egen förvaltningsorganisation för att hantera såväl nya uppgifter som ett delvis förändrat uppdrag.

Förändringar i omvärlden

Kommunstyrelsen ska utifrån ett helhetsperspektiv leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomi. För att möjliggöra detta så har kommunstyrelsen även ett ansvar för att besluta om samordning mellan nämnderna och gränsdragningen mellan nämnders kompetens, och därmed också ansvara för att kommunens organisation är effektiv och ändamålsenlig. För att kommunstyrelsen ska kunna hantera sitt ansvar och sina uppdrag har den tillgång till stadskontoret som förvaltning. Kommunstyrelsen har alltså ett ansvar både för att säkerställa stadens samlade förmåga och effektivitet, såväl om att fastställa sin egen förvaltnings förmåga. Viktiga förändringar i omvärlden för styrelsen kan därför också ha två fokus; dels det som rör staden i stort, dels det som rör stadskontorets förvaltning. Nedan lyfts frågor inom båda dessa riktningar.

En översyn har gjorts på nationell nivå av kostnadsutjämningsystemet mellan kommuner och utredningens förslag till förändringar har skickats ut på remiss till kommunerna. Om de förändringar som utredningen föreslår genomförs kommer detta att innebära minskade stadsbidrag för Malmö stad med knappt 200 Mkr. Utredningen föreslår att effekterna ska dämpas genom övergångsregler, som för Malmö del innebär att effekten på skatteintäkterna begränsas till drygt 100 Mkr det första året.

Skatteväxlingsavtalet med Region Skåne har under en längre tid inneburit att Region Skåne lämnar finansiellt stöd riktat till ett antal kulturinstitutioner däri bland Malmö Live konserthus AB samt Malmö stadsteater AB. Nuvarande avtal gäller till och med 2020 och något nytt avtal har ännu inte tecknats. Omfattningen av finansiering från Region Skåne uppgår till ca 85 mkr per år.

Under 2020 kommer ett nytt centralt avtal att tecknas mellan arbetsgivaren och Kommunal. Baserat på utgången av årets avtalsrörelse med Vårdförbundet, kan kostnaderna för ett nytt avtal med Kommunal att komma att öka i förhållande till nuvarande nivå.

Det finns en oroande trend från statens sida att på olika sätt detaljstyra kommunal verksamhet med riktade uppdrag eller riktad finansiering. Särskilt tydligt har detta varit inom grundskolan. Det förs även en diskussion inom flera områden om att staten antingen avser att överta hela delar av det nuvarande kommunal uppdraget som gymnasieskolan eller lämnar stora delar av statliga uppdragen till kommunerna som arbetsmarknadsfrågor och delar av det civila försvaret. Konsekvenserna av statens agerande kan i grunden påverka kommunernas möjligheter att driva en effektiv verksamhet anpassad till de förutsättningar som finns lokalt i landet.

Stadskontoret driver på uppdrag av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ett antal olika utvecklingsprojekt som initiala startas upp i en mindre skala i en förvaltning eller ett verksamhetsområde, med det tydliga uppdraget att verksamheten på sikt ska implementeras på övergripande stadsnivå. I och med att verksamheterna skalas upp blir det tydligt att uppdragen behöver förändras avseende organisatorisk tillhörighet, styrning och finansieringsmodell, då kostnaderna hanteras av styrelsen medan effektiviseringsvinster eller andra nyttor faller ut i andra nämnders ansvarsområden.

Ett exempel på detta är digitaliseringsarbetet inom ”Det digitala Malmö”. Under 2019 införs verktyg för att digitalisera och automatisera verksamhetsprocesser, samt satsningar för att lansera Öppna data, ett sätt att möjliggöra innovation baserat på stadens information. Fortsatta satsningar görs även kring arbetet på den digitala arbetsplatsen, bland annat genom att ett nytt intranät tas fram samt fortsatta förflyttningar inom mobilitet samt inom IT- och informationssäkerhet. Alla insatser skapar möjligheter till digitala satsningar inom stadens samtliga förvaltningar. Kommunstyrelsens kostnader för att leda och implementera den här typen av arbete kan inte finansieras genom effektivisering i andra delar av styrelsens verksamhet. Effektiviseringsvinsterna kommer företrädesvis att uppstå i nämndernas verksamheter.

Ett annat exempel är arbete med preventionsstrukturen CTC (Communities that cares) som enligt beslut i kommunfullmäktige ska genomföras i hela Malmö. Under uppstartsfasen har kommunstyrelsens hanterat kostnaderna, men när modellen ska implanteras i hela staden kommer förbättringarna och effekterna att finnas inom andra nämnders ansvarsområden.

Ytterligare ett exempel är arbetet med en gemensam beslutstödslösning under namnet Koll. Syftet med beslutstödet är att ge stadens ledning, chefer samt ledningsstöd och specialister tillgång till kvalitetssäkrad information för att planera, prioritera, följa upp, analysera samt utveckla och styra verksamheten. Under 2019 görs en uppgradering av verktyget, vilket innebär att vi under en övergångsperiod kommer att ha kostnader för två system och miljöer. Verksamhetsnyttan av systemet ligger även här primärt inom andra nämnders ansvarsområden. Slutsatsen är att en modell för implementering och kostnadsfördelning av kommungemensamma nyttor behöver tas fram för att kommunstyrelsen och stadskontoret fullt ut ska kunna genomföra de uppdrag som man har tilldelats av kommunfullmäktige.

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Stadskontoret är inne i en större förändringsprocess som påbörjades i och med den nya förvaltningsorganisationen som sjuksattes 2017 och den nya stadsdirektörens tillträde 2018. Målet med förändringsprocessen är att stadskontoret ska ge bra underlag till kommunstyrelsen och stadens ledningsgrupp för att leda, samordna och ha uppsikt över Malmö stads verksamheter. Detta ska ske genom att stadskontoret har överblick och inblick med ett helhetsperspektiv tillsammans med stadens verksamheter samt att tillsammans med förvaltningar och bolag gör gemensamma prioriteringar och utvecklar strategier för ett hållbart Malmö.

För att uppnå målen är det av stor vikt att stadskontoret agerar proaktivt med ett flexibelt och utforskande arbetssätt som tar tillvara på möjligheter och hanterar stadens utmaningar tillsammans med andra samhällsaktörer. Stadskontoret behöver också ha förmågan att bygga tillit genom ett arbetssätt och en kultur där vi lär av varandra och är stolta över hela vårt uppdrag som bland annat innebär att skickliggöra stadens verksamheter med Malmöborna i fokus.

Stadskontorets pågående utvecklingsarbete innebär konkret bland annat att granska och värdera de verksamheter som bedrivs inom förvaltningen med utgångspunkt i vilka uppdrag som kommunstyrelsen har i sitt reglemente.

I reglementet är det tydligt att kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ett övergripande ansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning, samt att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Ska kommunstyrelsen ha en god förmåga att hantera dessa uppdrag behöver kommunstyrelsen förvaltningsorganisation tydligt riktas mot dessa områden. En allt för splittrad uppgiftskatalog innebär att förvaltningens resurser inte fullt ut kan fokuseras kring de grundläggande uppdragen som ett ledande förvaltningsorgan har.

I det fall som kommunstyrelsen tillförs nya uppdrag till följd av nationella direktiv eller lagstiftning, behöver en dialog föras med andra nämnder och bolag kring finansieringsformer, målbilder och dimensionering av stadskontoret, då det inte är långsiktigt hållbart att uppgifter som riktas mot stadens samlade organisation tillförs stadskontoret utan en gemensam finansiering. Ett exempel på ett sådant område är arbetet med dataskydd och GDPR-förordningen, där stadskontoret sedan en tid tillbaka hanterar ett omfattande stadsövergripande uppdrag, utan utökad finansiering.

Inför 2019 fick kommunstyrelsen ett effektiviseringskrav på sex procent vilket motsvarar cirka 38 miljoner och inför 2018 fick kommunstyrelsen ett mindre effektiviseringskrav på cirka 6 miljoner. Kraven har till största delen hanterats genom att vakanshålla tjänster, inte finansiera alla tjänster fullt ut på årsbasis samt dra in och omprioritera utvecklingsmedel då alla utvecklingsprojekt inte kan bemannas fullt ut. Detta samtidigt som uppdrag och ambitionsökningar har tillförts verksamheten, vilket har inneburit behov av effektiviseringar inom verksamheten på en generell nivå. I och med den organisationsförändring som genomförs under 2019 kommer stadskontorets budget att noggrant genomlysas och en ny budgetstruktur kommer att tas fram, primärt baserad på kommunstyrelsens uppdrag i enlighet med reglementet.

Sammantaget innebär detta att stadskontoret på sikt kommer att minska i organisatoriskt omfång, men öka förmågan att strukturera och långsiktigt utveckla och driva styr-, lednings-, och uppföljningsmodeller som är anpassade dels till stadens organisation och dels till de utmaningar som staden står inför.

Begäran om investeringsram

I detta avsnitt beskrivs nämndens planerade investeringar för 2020 med plan för 2021-2025.

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2020 samt plan för 2021-2025 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran	Plan				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Digital infrastruktur	49 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
IT investeringar	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Lokala datanät	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Allmänt investeringsutrymme	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa investeringsram	95 000	78 000	78 000	78 000	78 000	78 000

Avseende *digital infrastruktur* så är fibernätet på väg att bli färdigbyggt i sin grundstruktur och det har till och med 2016 varit en stor utbyggnad framförallt till småhus. Utbyggnad inom ett mindre antal områden återstår. Kommande investeringar är främst att relatera till förtätningar och nybyggnationer. För att uppnå den nya bredbandsstrategin (antagen december 2016 av regeringen) kan det bli aktuellt för ytterligare satsningar vilka inte är inkluderade i nuvarande investeringsplan.

IT investeringar avser kostnader för re- och nyinvesteringar inom Malmö stads centrala IT-miljöer. Nivån på denna typ av investering kan variera mellan åren beroende på behov. Investeringstakten har varit lägre beroende på att klientplattformen flyttas till det så kallade molnet. Det pågår kontinuerligt konsolidering genom att individuella IT-miljöer överförs till den virtuella miljön. Detta minskar behovet av investeringar av servrar.

Investeringarna av de *lokala datanäten* är relaterat till det behov som de enskilda förvaltningarna har. Stadskontoret har ett tydligt ägarskap i frågan kring re- och nyinvesteringar av kommunikationsutrustning i staden lokala datanät. De kapitalkostnader som uppstår kommer att finansieras av respektive nämnd som omfattas av re- och nyinvesteringarna.

Avseende det *allmänna investeringsutrymmet* är detta avsett att täcka kostnader i samband med lokalförnyelse av stadskontorets lokaler.